

Dopady COVIDU na sektor piva

Kvôli pandémie až o 40 % poklesol predaj piva v reštauráciách i výber daní za pivo v gastro segmente. Nárast predaja v maloobchode túto stratu nedokázal kompenzovať. Vyplýva to z ekonomickej štúdie, ktorú zverejnilo Slovenské združenie výrobcov piva a sladu. Tá vyčísluje priame a nepriame dopady prvej vlny pandémie na slovenské pivovary - predaj piva, tržby, odvody do štátnej pokladnice i zamestnanosť. Záver je jednoduchý: čím menej čapovaného piva sa predá, tým je väčší výpadok z výberu DPH v štátnej kase - lebo pivo z plechovky vypité na gauči nevytvára takú pridanú hodnotu ako to čapované, čo vypijeme v pivárni.

Štúdiu spracovala konzultačná spoločnosť EY na základe agregovaných údajov štyroch najväčších slovenských pivovarov - Heineken Slovensko, Plzeňský Prazdroj Slovensko, Pivovar Steiger a Banskobystrický pivovar - ktoré predstavujú 99% produkcie slovenského trhu.

Dopady prvej vlny pandémie za prvý polrok 2020 možno zhrnúť nasledovne:

- Tržby pivovarov za prvý polrok medziročne klesli o 11 %.
- Sezónny prepád tržieb (medzi 2. polrokom 2019 a 1. polrokom 2020) bol 22 %, čo je takmer dvojnásobok oproti predošlému obdobiu (2018-2019).
- Objem predaného piva v gastre medziročne klesol o 40 % - v prepočte tak v gastre klesla spotreba v priemere o 15 pív.
- Asi len polovica výpadku spotreby sa z gatra presunula do maloobchodu - v domácnostiach stúpila spotreba v priemere o 8 pív.
- Výpadok výberu DPH a spotrebnej dane v štátnej pokladnici vplyvom nižších predajov a zmeny štruktúry predaja bol v sledovanom období minimálne 4,3 mil. EUR.
- Po prvej vlne klesol pivovarov počet gastro odberateľov o 11%.

TRŽBY PIVOVAROM KLESALI, SEZÓNNE EŠTE VIAC

Opatrenia vlády na zamedzenie šírenia koronavírusu zasiahli celý dodávateľsko-odberateľský reťazec

pivovarnického odvetvia. „Tržby pivovarov za pivo a radler klesli v prvom polroku 2020 v medziročnom porovnaní o 10,98 %,” uvádza Jana Shepperd, prezidentka Slovenského združenia výrobcov piva a sladu, a dodáva: „Najviac k tomuto prepadu prispel výpadok tržieb z gastro sektora, z dôvodu úplného zatvorenia reštaurácií a pohostinstiev počas prvej vlny pandémie. Ďalším dôvodom je presun predaja piva z gastru do maloobchodu, v ktorom sú ceny nižšie.“

Tržby v pivovarníckom sektore sú každoročne ovplyvnené sezónnosťou - predaj v mesiacoch január-jún je vždy nižší ako predaj v mesiacoch júl-december. Tržby medzi druhým polrokom 2019 a pandemiou zasiahnutým prvým polrokom 2020 poklesli o 22,20 %. Ide o takmer dvojnásobný pokles oproti prelomu rokov 2018 a 2019, kedy tržby klesli o 11,32 %.

PREDAJ PIVA DRAMATICKY KLESAL V GASTRO SEKTORE

Koronakríza mala odlišný vplyv na objemy piva a radlerov predaného v gastronómii a maloobchode. V porovnaní s prvým polrokom 2019 sa v prvom polroku 2020 celkový objem predaného piva a radleru znížil len o 5 %. Avšak zatvorenie gastro prevádzok v období marec-máj spôsobilo dramatický pokles predaja. V niektorých prípadoch klesol dopyt gastro prevádzok v mesiacoch marec-apríl až o 80%.

„Počas prvého polroka 2020 sme v dôsledku pandemických opatrení, ktoré zavreli podniky, vypili v priemere o 15 čapovaných pív menej ako obyčajne. Avšak len približne polovica (55%) výpadku spotreby v gastronómii sa presunula do maloobchodu. Doma sme tak síce vypili o 8 pív viac ako obyčajne, ale tých ostatných 7 nevypil nikto,“ vysvetľuje Jana Shepperd.

CITELNÝ POKLES GASTRO ODBERATEĽOV

V roku 2019 sa približne tretina celkovej spotreby piva na Slovensku skonzumovala v gastronómii - v pivárňach a reštauráciách. Takmer dvojmesačné zatvorenie podnikov z dôvodu pandémie zasiahlo gastro sektor nepripravený. „Pivovary sa snažili pomáhať svojim odberateľom v gastronómii a v prvom

polroku celkovo vynaložili viac ako 1,3 mil. EUR na priamu pomoc. Napriek tomu po prvej vlne klesol pivovarom počet odberateľov v gastronómii o 11%," hovorí Jana Shepperd a dodáva: „Ťažkú situáciu potvrdzuje aj prieskum nášho združenia u približne 2 000 prevádzok. Z neho vyplýva, že väčšine odberateľov sa síce podarilo zvládnuť náročnú jar, ale aktuálne reštrikcie a slabá perspektíva zlepšenia situácie v dohľadnej dobe vážne ohrozujú budúcnosť dvoch tretín prevádzok.“

NIŽŠÍ PRÍJEM ŠTÁTU Z DPH A SPOTREBNEJ DANE ZA PIVO

Vládne pandemické obmedzenia a následné výpadky predaja a tržieb pivovarov majú za následok výpadky v príjmoch do štátneho rozpočtu. „Výrazne nižší objem piva predaný v reštauráciách citelne ovplyvnil výber daní - porovnanie prvého polroka 2019 a 2020 spôsobilo takmer 40% medziročný pokles celkového výberu daní za pivo predané v pohostinstvách. Konkrétne, v prvom polroku 2020 bol za pivo predané v gastronómii výber DPH o 3,84 milióna EUR nižší a výber spotrebnej dane klesol o 2,4 milióna EUR,“ dodáva Jana Shepperd. Za toto obdobie priniesli predaje v maloobchode mierny medziročný nárast výberu spotrebnej dane (+ 1,6 mil. EUR) a výberu DPH (+ 0,77 mil. EUR). V prvom polroku 2020 tak nastal od pivovarov celkový výpadok v odvode na oboch daniach minimálne vo výške 4,3 mil. EUR.

ČO PIVOVARNÍCI OČAKÁVAJÚ

I napriek nižším predajom a tržbám doteraz pivovary nepristúpili k výraznému prepúšťaniu. Z celkového počtu cca 1 400 zamestnancov v najväčších slovenských pivovaroch bolo iba 16 ľudí prepustených priamo v súvislosti s koronakrízou. „Aktuálne vládne opatrenia, ako zákaz vychádzania a nepriame obmedzenie poskytovania stravovacích služieb v gastro prevádzkach, sa bezpochyby odrazia na ekonomických výsledkoch pivovarov a ich príspevkoch do štátnej kasy. Vzhľadom na neistotu ďalšieho vývoja situácie a rozsahu platnosti opatrení nemožno však tieto dopady vyčíslieť,“ upozorňuje Jana Shepperd a dodáva: „Od zavedenia jesenných vládnych reštrikcií hlásia reštaurácie [až 50% medzimesačný prepád tržieb](#) (zdroj: IFP, údaje z e-kasa). Aby sa aj pivovary nedostali do červených čísel, pokladáme za kľúčovú okamžitú a adresnú pomoc gastro prevádzkam, ktoré sú ich

dôležitými odberateľmi.“